

**STRATEGIA UNIVERSITĂȚII DE VEST DIN TIMIȘOARA
PRIVIND INCLUZIUNEA STUDENȚILOR CU DIZABILITĂȚI
ȘI/SAU CERINȚE EDUCATIONALE SPECIALE ÎN
COMUNITATEA UVT**

2026 - 2030

CUPRINS

1. Introducere	3
1.1. Context instituțional	3
1.2. Principii directoare	4
1.3. Definiții operaționale	5
2. Viziunea și scopul strategiei, dimensiunile și grupurile vizate	8
2.1. Viziunea strategiei	8
2.2. Scopul	8
2.3. Dimensiunile vizate de strategie	8
2.4. Grupuri vizate	10
3. Obiectivele strategice și direcțiile de acțiune	11
3.1. Asigurarea accesului echitabil și nediscriminatoriu la educație pentru studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale	13
3.2. Accesibilizarea mediului fizic și digital al UVT	13
3.3. Dezvoltarea unui proces educațional care să răspundă diversității nevoilor de învățare și să sprijine participarea și succesul academic al tuturor studenților	14
3.4. Crearea unui mediu universitar centrat pe îmbogățirea experienței de a fi student la UVT	14
3.5. Integrarea socială, culturală și profesională a studenților cu dizabilități și/sau CES	15
3.6. Promovarea unei culturi organizaționale incluzive și participative	15
3.7. Asigurarea sustenabilității financiare, a cercetării și inovării în domeniul incluziunii	15
4. Tipologia activităților	16
4.1. Activități ciclice (repetitive, în funcție de calendarul universitar)	16
4.2. Activități de construcție și dezvoltare (distincte, etapizate)	16
5. Roluri și responsabilități	17
6. Implementarea strategiei	17
7. Monitorizare și evaluare	18
7.1. Principii de monitorizare și evaluare	18
7.2. Structuri responsabile	18
7.3. Instrumente de monitorizare	19
7.4. Indicatori de monitorizare	19
7.5. Evaluarea strategiei	20

1. Introducere

Universitatea de Vest din Timișoara (UVT) își asumă prin *Strategia privind incluziunea studenților cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale în comunitatea UVT* (numită în continuare Strategia) consolidarea rolului său de instituție deschisă, echitabilă și orientată spre incluziune, acordând o atenție deosebită studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale. Prezenta strategie se fundamentează pe principiile responsabilității instituționale pentru asigurarea calității activităților educaționale, adaptării acestora la diversitatea programelor de studii și a studenților și corelării permanente a acestora cu așteptările studenților, angajatorilor și ale celorlalte părți interesate, pentru consolidarea unei culturi a calității, precum și pentru centrarea pe formarea competențelor profesionale și transversale relevante. Implementarea strategiei se realizează cu respectarea principiilor prevăzute de Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, respectiv autonomia universitară, echitatea, egalitatea de șanse și nediscriminarea, centrarea educației pe student, participarea studenților în luarea deciziilor, transparența, respectarea drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare sau asigurarea calității educației. De asemenea, strategia se aliniază și cu principiile din *Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și din *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022 –2027*, aprobată prin Hotărârea Guvernului României nr. 490 din 6 aprilie 2022, precum: respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului, prevenirea și combaterea discriminării, responsabilizarea comunității, abordarea integrată, respectarea demnității inalienabile, a autonomiei individuale, respectul pentru diversitate, participarea deplină și efectivă a persoanelor cu dizabilități la viața socială și academică, accesibilitatea, integrarea și incluziunea socială, adaptarea rezonabilă și egalizarea șanselor, abordarea centrată pe persoană și pe nevoile individuale.

Această direcție strategică se sprijină pe preocuparea constantă a UVT în domeniul accesibilizării și asigurării de șanse egale în procesul educațional pentru toți studenții UVT, dar și pe angajamentul ferm de a răspunde standardelor internaționale și naționale privind educația incluzivă. Mai mult decât atât, documentul reflectă viziunea universității de a deveni un spațiu academic în care fiecare student să fie valorizat, sprijinit și motivat să își atingă potențialul maxim, indiferent de provocările personale sau de nevoile pe care le are.

Strategia nu reprezintă doar un set de obiective și acțiuni, ci este o invitație adresată întregii comunități academice de a contribui activ la construirea unei instituții de învățământ superior în care diversitatea să fie percepută ca resursă, iar incluziunea ca principiu fundamental al educației de calitate și centrată pe student.

1.1. Context instituțional

Universitatea de Vest din Timișoara (UVT) este una dintre instituțiile de învățământ superior de prestigiu din România, cu o tradiție de peste opt decenii în formarea de specialiști și în promovarea valorilor academice. Prin diversitatea programelor de studii, experiența cadrelor didactice și deschiderea internațională, UVT s-a impus ca un actor relevant în spațiul universitar național și european.

Conform [Cartei UVT](#), universitatea își concretizează misiunea prin promovarea drepturilor fundamentale ale omului și a principiilor asigurării egalității de șanse și nediscriminării, și își propune, pentru îndeplinirea misiunii, realizarea de obiective precum:

- asigurarea bazei materiale corespunzătoare pentru desfășurarea activității și a condițiilor de muncă și viață adecvate tuturor membrilor comunității universitare;

- apărarea cadrului democratic întemeiat pe respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului într-un stat de drept;
- asigurarea desfășurării unui proces educațional centrat pe nevoile și interesele studenților.

Printre principiile care guvernează organizarea și funcționarea UVT (conform Cartei UVT), regăsim răspunderea publică, asigurarea calității educației, centrarea educației pe student, echitatea, respectarea drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare, incluziunea socială și asigurarea egalității de șanse și nediscriminării. Acestea nu sunt doar obligații legale, ci elemente identitare care definesc UVT ca universitate democratică, incluzivă și responsabilă.

În același timp, Planul managerial al Rectorului UVT (2024–2029) accentuează trei dimensiuni fundamentale:

- educația centrată pe student, ca reper al calității academice;
- guvernanta participativă, prin implicarea activă a studenților și cadrelor universitare în procesele decizionale;
- responsabilitatea socială, prin asumarea unui rol activ în comunitate și sprijinirea grupurilor vulnerabile.

De asemenea, în structura organizatorică tehnico-administrativă a UVT, aprobată de Senatul universitar, în cadrul **Direcției de Management Educațional (DME)** – Serviciul de Consiliere și Sprijin pentru Studenți (SCSS), funcționează **Compartimentul de Incluziune și Sprijin pentru Studenții cu Nevoi Speciale (CISNS)**, care, conform [Regulamentului de organizare și funcționare a DME](#), îndeplinește rolul de structură academică specializată pentru prestarea serviciilor de incluziune, în mediul academic, a persoanelor cu dizabilități/nevoi educaționale speciale, definită conform Ordinului Ministrului Educației nr. 4481 din 22 mai 2024 pentru aprobarea *Normelor privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități*.

UVT se află într-un moment de dezvoltare strategică, asumându-și responsabil un rol activ în dezvoltarea domeniului incluziunii, în strânsă legătură cu misiunile sale, inclusiv prin rolul de membru fondator al Alianței UNITA de universități europene care promovează, printre valorile sale comune, incluziunea și non-discriminarea în domeniul educației.

Alte elemente luate în considerare în definirea contextului instituțional:

- așteptările comunității – tot mai mulți studenți, cadre didactice și parteneri sociali solicită o universitate cu adevărat deschisă, incluzivă și echitabilă;
- dimensiunea socială a educației – universitatea nu este doar un spațiu de formare profesională, ci și de dezvoltare a implicării civice, precum și un vector de incluziune și coeziune socială.

În acest cadru, sprijinirea studenților cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES) nu reprezintă doar o obligație morală și legală, ci și o dimensiune esențială a identității UVT.

1.2. Principii directoare

Strategia UVT se fundamentează pe următoarele principii specifice:

- Echitate și acces universal – fiecare student are dreptul la oportunități educaționale egale.
- Incluziune - fiecare student are acces egal și non-discriminatoriu la resursele și serviciile care susțin educația universitară.
- Design universal – proiectarea infrastructurii, a resurselor digitale și a proceselor educaționale pentru toți studenții, luând în considerare nevoile acestora de dezvoltare, aspirațiile și interesele lor.
- Accesibilitate – mediul fizic, digital și informațional al UVT este proiectat și adaptat astfel încât să poată fi utilizat de întreaga comunitate UVT.

- Adaptări rezonabile – instituția se angajează să ofere sprijin personalizat, cu menținerea standardelor academice.
- Abordare centrată pe persoană – măsurile de sprijin pornesc de la evaluarea nevoilor individuale ale fiecărui student, nu de la soluții standardizate.
- Participare activă – studenții cu dizabilități sunt incluși în procesul decizional și în activitățile comunității universitare.
- Transparență – deciziile, măsurile și rezultatele privind incluziunea sunt comunicate deschis comunității universitare.
- Colaborare și parteneriat – incluziunea este o responsabilitate partajată între conducerea universității, facultăți, cadre didactice, studenți și personal administrativ și de suport.
- Sustenabilitate și inovație – este necesar ca măsurile implementate să fie durabile și deschise spre cercetare și optimizare continuă.
- Diversitatea și acceptarea persoanelor cu dizabilități – ca parte a diversității umane și a umanității, implică recunoașterea contribuțiilor valoroase, existente și de perspectivă, aduse de persoanele cu dizabilități la bunăstarea generală și a diversității comunităților din care fac parte.

1.3. Definiții operaționale

- **Dizabilitate** – termenul generic pentru afectări/deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, definite conform *Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății*, adoptată și aprobată de Organizația Mondială a Sănătății, și care relevă aspectul negativ al interacțiunii individ-context (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Persoanele cu dizabilități** – includ acele persoane care au deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți (Convenția Organizației Națiunilor Unite (ONU) din 26 septembrie 2007 privind drepturile persoanelor cu dizabilități).
- **Cerințe educative speciale** – necesitățile educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă de tip medical, social etc. (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Acces neîngrădit al persoanei cu handicap** – accesul fără limitări sau restricții la mediul fizic, informațional și comunicațional (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Accesibilitate** – ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Accesibilizare** – reprezintă procesul prin care se asigură accesibilitatea, în sensul prevăzut de Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 și de *Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități*.

- **Adaptare** – procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau a sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Adaptare rezonabilă** – modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Asistent personal al persoanei cu handicap grav** – persoana care supraveghează, acordă asistență și îngrijire copilului sau adultului cu handicap grav, pe baza planului de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap, respectiv a planului individual de servicii al persoanei adulte cu handicap (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap).
- **Asistență vie** – include asistența animală, ca de exemplu, câinele-ghid (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Căi și mijloace de acces** – elementele prin care se asigură accesul în clădirile publice și care asigură posibilitatea deplasării persoanelor cu dizabilități în interiorul clădirii (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Compartimentul de Incluziune și Sprijin pentru Studenții cu Nevoi Speciale (CISNS)** – reprezintă structura instituțională specializată responsabilă cu dezvoltarea, coordonarea și monitorizarea politicilor și măsurilor de incluziune pentru studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale, definită conform *Ordinului Ministrului Educației nr. 4481 din 22 mai 2024 pentru aprobarea Normelor privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități*, oferind servicii integrate de consiliere, evaluare a nevoilor, facilitare a adaptărilor rezonabile și suport în tranziția academică și profesională, în vederea asigurării accesului echitabil, participării efective și succesului educațional în cadrul UVT, conform [Regulamentului de Organizare și Funcționare a Direcției de Management Educațional](#).
- **Design universal** – proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializate. Designul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Discriminare pe criterii de dizabilitate** – orice diferențiere, excludere sau restricție pe criterii de dizabilitate, care are ca scop ori efect diminuarea sau prejudicierea recunoașterii, beneficiului ori exercitării, în condiții de egalitate cu ceilalți, a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în domeniul politic, economic, social, cultural, civil sau în orice alt domeniu. Termenul include toate formele de discriminare, inclusiv refuzul de a asigura o adaptare rezonabilă (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Egalizarea șanselor** – procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructura, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu handicap (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

- **Incluziune socială** – setul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării și comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **InfoCentrul studențesc UVT** — este structura responsabilă de comunicarea directă cu studenții UVT pentru toate procesele administrative.
- **Integrare socială** – procesul de interacțiune dintre individ sau grup și mediul social, prin intermediul căruia se realizează un echilibru funcțional al părților (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Însoțitor** – persoana care acompaniază persoana cu dizabilitate și care beneficiază de drepturi în condițiile prevăzute de lege (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Materiale adaptate** – toate formele de materiale educaționale și suporturi de curs personalizate pentru a îndeplini nevoile specifice de învățare ale studenților cu dizabilități/nevoi educaționale speciale, incluzând, dar fără a se limita la: texte în format Braille, resurse audio, materiale digitale accesibilizate și orice alte forme adaptate conform nevoilor educaționale speciale ale beneficiarilor (Ordinul 4481 din 22 mai 2024 pentru aprobarea *Normelor privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități*).
- **Spațiul universitar** – este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, stațiunilor didactice experimentale, institutelor de cercetare, fermelor, grădinilor botanice, caselor universitare, campusurilor universitare, spitalelor și clinicilor universitare, farmaciilor universitare umane și veterinare, ambulatoriilor de specialitate, bibliotecilor, unităților de microproducție, bazelor și complexelor cultural-sportive, caselor de cultură ale studenților, bazelor de odihnă și tratament, studiourilor/posturilor de radio-TV, sălilor de spectacole, concerte și de cinema, studiourilor de cinematografie și de înregistrări, atelierelor de fotografie și caselor de creație, precum și din alte spații dedicate proceselor de educație, formare profesională și cercetare științifică și dotările aferente, folosite de instituția de învățământ superior, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze (Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare).
- **Șanse egale** – rezultatul procesului de egalizare a șanselor, prin care diferitele structuri ale societății și mediului sunt accesibile tuturor, inclusiv persoanelor cu handicap (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
- **Tehnologie asistivă și de acces** – tehnologia care asigură accesul cu șanse egale al persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional (Legea 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

1.4. Cadru internațional, european și național

Strategia UVT se aliniază cu următoarele documente de politici publice internaționale și naționale:

- [Convenția Organizației Națiunilor Unite \(ONU\) din 26 septembrie 2007 privind drepturile persoanelor cu dizabilități](#) – ratificată de România prin Legea nr. 221/2010, al cărei principal obiectiv este să asigure oportunități egale și o implicare activă în educație a grupurilor vulnerabile, astfel încât viața persoanelor cu dizabilități să fie semnificativ îmbunătățită; acest document obligă la asigurarea educației incluzive la toate nivelurile;
- [Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă](#) (ONU) – Obiectivul 4: „Educație de calitate pentru toți;

- Strategia europeană privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021–2030 „[O uniune a egalității](#)” – vizează acces egal la educație, muncă și participare civică;
- [Directiva \(UE\) 2016/2102](#) privind accesibilitatea site-urilor web și aplicațiilor mobile ale instituțiilor publice;
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „[O Românie echitabilă](#)” 2022 –2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului României nr. 490 din 6 aprilie 2022 – care prevede accesibilizarea infrastructurii educaționale și dezvoltarea serviciilor de sprijin;
- [Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006](#) privind protecția persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- [Legea învățământului superior nr. 199/2023](#), cu modificările și completările ulterioare;
- [Codul drepturilor și obligațiilor studentului](#), aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 4394 din 7 mai 2024;
- [Ordinul Ministrului Educației nr. 4481 din 22 mai 2024](#) pentru aprobarea *Normelor privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități*.

Prin integrarea acestor repere instituționale, legislative și strategice, Universitatea de Vest din Timișoara își afirmă angajamentul de a deveni un mediu academic incluziv, echitabil și inovator, în care fiecare student să aibă oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim. Prezenta strategie constituie fundamentul prin care principiile generale se transformă în măsuri concrete, sustenabile și monitorizabile, pentru a răspunde nevoilor actuale și viitoare ale studenților cu dizabilități și CES.

2. Viziunea și scopul strategiei, dimensiunile și grupurile vizate

2.1. Viziunea strategiei

În acord cu misiunea și obiectivele strategice asumate prin Carta UVT, viziunea prezentei strategii este dezvoltarea unui mediu universitar incluziv, accesibil și participativ, care să asigure egalitatea de șanse, eliminarea barierelor și participarea deplină a studenților cu dizabilități și/sau CES la toate dimensiunile vieții academice – educațională, științifică și comunitară.

2.2. Scopul

Scopul prezentei strategii este de a crea un cadru instituțional coerent și sustenabil prin care UVT să asigure:

- acces egal și participare echitabilă la educație pentru studenții cu dizabilități și/sau CES;
- servicii personalizate de consiliere educațională, psihologică și vocațională;
- participarea deplină a studenților la viața academică, socială și culturală a universității;
- dezvoltarea unei culturi organizaționale incluzive, deschise spre diversitate.

2.3. Dimensiunile vizate de strategie

1. Acces și participare echitabilă la studii universitare și postuniversitare

Această dimensiune vizează asigurarea accesului egal al candidaților și studenților cu dizabilități și/sau CES la toate etapele parcursului universitar, începând cu procesul de admitere și continuând cu integrarea și participarea activă la viața academică. Intervențiile instituționale urmăresc eliminarea barierelor administrative și procedurale, facilitarea informării adecvate și implementarea designului incluziv, dar și a adaptărilor rezonabile necesare pentru garantarea egalității de șanse.

*Dimensiunea este operaționalizată prin **Obiectivul strategic 3.1. Asigurarea accesului echitabil și nediscriminatoriu la educație pentru studenții cu dizabilități și/sau CES.***

2. Accesibilitate fizică și digitală în spațiul universitar

Dimensiunea are ca obiectiv reducerea și eliminarea barierelor de natură arhitecturală, infrastructurală și tehnologică care pot limita participarea studenților cu dizabilități. Aceasta include accesul la spațiile universitare, la facilitățile administrative și la resursele digitale utilizate în procesul educațional. UVT își asumă dezvoltarea unui mediu fizic și digital accesibil, sigur și adaptat diversității nevoilor funcționale.

*Dimensiunea este operaționalizată prin **Obiectivul strategic 3.2. Accesibilizarea mediului fizic și digital.***

3. Accesibilitate educațională și adaptări rezonabile

Această dimensiune se concentrează asupra procesului didactic și a evaluării academice, urmărind asigurarea unor condiții echitabile de învățare în conformitate cu principiile designului incluziv. Astfel, procesul de predare, elaborarea materialelor didactice și procesul de evaluare este gândit pornind de la nevoile individuale ale studenților cu dizabilități și/sau CES, implicând, acolo unde este posibil, perspectiva acestora în identificarea soluțiilor potrivite. Sunt avute în vedere adaptări rezonabile ale metodelor de predare, ale materialelor didactice și ale modalităților de evaluare, în funcție de nevoile individuale ale studenților, cu accent pe flexibilitatea și oferirea mai multor variante de acces la conținut și de demonstrare a cunoștințelor.

*Dimensiunea este operaționalizată prin **Obiectivul strategic 3.3. Adaptarea procesului educațional la diversitatea nevoilor de învățare și dezvoltare.***

4. Servicii integrate de suport

Dimensiunea include dezvoltarea și consolidarea serviciilor de consiliere educațională și vocațională, consiliere în carieră, consiliere în scop de optimizare personală și psihopedagogică și de sprijin administrativ destinate studenților cu dizabilități. Intervențiile vizează asigurarea unui cadru coerent și coordonat de sprijin, bazat pe evaluarea individuală a nevoilor și pe colaborarea între structurile instituționale relevante.

*Dimensiunea este operaționalizată prin **Obiectivul strategic 3.4. Crearea unui mediu universitar centrat pe îmbogățirea experienței de a fi student la UVT.***

5. Integrare academică și socială fără bariere

Această dimensiune privește rolul instituțional al UVT ca spațiu de dezvoltare socială și civică a studenților, dincolo de formarea profesională și academică. Aceasta vizează dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitatea universitară, sprijinirea relațiilor interpersonale și a rețelelor de suport pentru studenții cu dizabilități și/sau CES, precum și prevenirea izolării și a marginalizării acestora. Este avută în vedere, de asemenea, implicarea activă a studenților cu dizabilități și/sau CES în viața civică, socială și culturală a comunității.

*Dimensiunea este operaționalizată prin **Obiectivul strategic 3.5. Integrarea socială, culturală și profesională a studenților cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale.***

6. Cultura organizațională și formarea personalului

Această dimensiune urmărește dezvoltarea unei culturi instituționale incluzive, fundamentate pe respectarea diversității și promovarea nediscriminării. Sunt avute în vedere acțiuni de informare, sensibilizare și formare continuă a personalului didactic, didactic auxiliar, administrativ și de suport, în vederea creșterii capacității instituționale de a răspunde adecvat nevoilor studenților cu dizabilități și/sau CES.

*Dimensiunea este operaționalizată prin **Obiectivul strategic 3.6. Promovarea unei culturi organizaționale incluzive și participative.***

7. Guvernanță, monitorizare, îmbunătățire continuă și sustenabilitate financiară

Dimensiunea vizează instituirea unor mecanisme clare de coordonare, monitorizare și evaluare a implementării strategiei, precum și asigurarea resurselor financiare și a capacității de cercetare necesare susținerii durabile a măsurilor de incluziune. Aceasta presupune colectarea și analizarea datelor relevante, evaluarea impactului măsurilor adoptate și adaptarea periodică a intervențiilor, precum și atragerea de fonduri, în vederea asigurării sustenabilității și eficienței demersurilor instituționale.

*Dimensiunea este operaționalizată prin **Obiectivul strategic 3.7. Asigurarea sustenabilității financiare, a cercetării și inovării în domeniul incluziunii.***

2.4. Grupuri vizate

Această strategie se adresează următoarelor grupuri țintă principale:

- candidați cu dizabilități și/sau CES la studii universitare (viitori studenți), inclusiv elevi din licee speciale sau din alte contexte educaționale relevante;
- studenți cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale, înmatriculați în cadrul UVT, dar și întreaga comunitate studențească a UVT;
- cadre didactice universitare din cadrul UVT;
- personal didactic auxiliar, administrativ și de suport din cadrul UVT.

De asemenea, strategia se adresează și structurilor instituționale relevante din cadrul UVT care pot contribui la sprijinul și incluziunea studenților cu dizabilități și/sau CES (facultăți, departamente academice, direcții, servicii și compartimente administrative și de suport).

Obiectivele și direcțiile de acțiune ale strategiei pot viza și parteneri ai UVT, precum unități de învățământ preuniversitar (inclusiv licee speciale), angajatori și parteneri socio-economici, organizații neguvernamentale, instituții publice cu atribuții în domeniul incluziunii sau alte entități relevante, precum și absolvenți ai UVT cu dizabilități și/sau CES.

Prezenta strategie vizează următoarele tipuri de dizabilități și/sau CES:

- dizabilități motorii și neuromotorii;
- dizabilități senzoriale (vizuale și auditive);
- dizabilități intelectuale;
- tulburări de neurodezvoltare (inclusiv tulburări din spectrul autist – TSA, tulburare de atenție cu/fără hiperactivitate – ADHD);
- tulburări specifice de învățare (dislexie, disgrafie, discalculie);
- tulburări de sănătate mintală (depresie, tulburări de anxietate, tulburare bipolară, schizofrenie etc.);
- afecțiuni neurologice cu impact funcțional (epilepsie, scleroză multiplă etc.);
- boli cronice cu impact asupra participării academice (diabet, boli cardiovasculare, afecțiuni oncologice, boli autoimune etc.);
- dizabilități sau limitări funcționale dobândite în urma unor accidente, traumatisme sau afecțiuni temporare/permanente;
- alte afecțiuni medicale sau condiții de sănătate care generează limitări funcționale în context educațional.

Pentru toate aceste categorii de dizabilități și/sau CES, studenții pot beneficia de măsuri de sprijin oferite de Compartimentul de Incluziune și Sprijin pentru Studenții cu Nevoi Speciale (CISNS), în colaborare cu Serviciul de Consiliere și Sprijin pentru Studenți (SCSS), pe baza declarării dizabilității și/sau cerinței educaționale speciale sau afecțiunii medicale și a transmiterii documentelor medicale justificative care dovedesc dizabilitatea/cerința educațională specială/afecțiunea, fie prin încărcarea acestora pe platforma de admitere în momentul înscrierii la un program de studii universitare organizat de UVT, fie ulterior prin transmiterea acestora către InfoCentrul studențesc, conform procedurilor instituționale.

3. Obiectivele strategice și direcțiile de acțiune

Analiza NOISE¹ a contextului strategic actual prezentată în continuare permite definirea principalelor obiective ale strategiei și identificarea direcțiilor de acțiune. Această formă de analiză are în vedere principalele nevoi (**N**) identificate la care setul de acțiuni va răspunde, oportunitățile existente pentru a valorifica strategic potențialul de dezvoltare (**O**), îmbunătățirile necesare (**I**), punctele tari pe care acțiunile vor fi construite (**S**) și excepțiile sau potențialele riscuri (**E**).

N	Nevoi ● Eficientizarea serviciilor actuale pentru studenții cu dizabilități și/sau CES. ● Integrare mai bună a tehnologiei de susținere a studenților cu dizabilități și/sau CES în procesele didactice. ● Creșterea accesului și a participării tinerilor cu dizabilități și/sau CES la programele de studii universitare, precum și la activități extracurriculare și de voluntariat ● Valorificarea potențialului UVT de cercetare și inovare în domeniu. ● Creșterea nivelului de conștientizare și suport a comunității UVT pentru persoanele cu dizabilități și/ sau CES. ● Consolidarea parteneriatelor cu organizații reprezentative, instituții publice și alți actori relevanți pentru promovarea incluziunii, accesibilității și egalității de șanse în învățământul superior, cu accent pe reprezentarea și sprijinirea persoanelor cu dizabilități și/sau CES. ● Formarea cadrelor didactice cu competențele potrivite și necesare pentru susținerea studenților cu dizabilități.
O	Oportunități ● Asumarea de către UVT a unui rol activ în stabilirea politicilor naționale privind educația incluzivă și accesibilizarea învățământului superior, dat fiind contextul european și național de susținere a unei societăți incluzive. ● Derularea de proiecte de cercetare avansată, cercetare-acțiune, dezvoltare-inovare și comunitare prin care UVT să avanseze atât cunoașterea fundamentală în domeniu, cât și să pună la dispoziția comunității academice și a practicienilor instrumente validate științific. ● Angajamentul ferm al UVT pentru accesibilizare și incluziune, care facilitează implementarea unor măsuri eficiente.

¹ Analiza NOISE a fost elaborată în anul 2024 în cadrul proiectului CNFIS-FDI-2024-F-0176 „Îmbunătățirea serviciilor de recrutare a studenților cu dizabilități prin măsuri active de orientare și consiliere profesională”.

	● Interesul real al departamentelor didactice, al structurilor de cercetare și al direcțiilor administrative și de suport pentru creșterea calității incluziunii pentru studenții cu dizabilități și/sau CES. ● Parteneriatele UVT cu actorii sociali locali, naționali și internaționali relevanți în domeniul incluziunii și al dizabilității.
I	Îmbunătățiri ● Dezvoltarea unor mecanisme de colaborare timpurie cu elevii cu dizabilități și/sau CES și cu unitățile de învățământ preuniversitar, în vederea facilitării accesului la învățământul superior. Înregistrarea și sprijinul personalizat oferit studenților cu dizabilități pentru a calibra mai bine măsurile luate. ● Dezvoltarea și consolidarea unei structuri instituționale specializate, cu personal calificat în domeniul incluziunii și accesibilității, pentru furnizarea de servicii integrate de sprijin destinate studenților cu dizabilități și/sau CES. ● Dezvoltarea, la nivelul UVT, a unei rețele a studenților cu dizabilități și implicarea mai puternică a acestora în viața universitară extrașcolară. ● Integrarea principiului designului universal în elaborarea politicilor, proceselor, serviciilor și deciziilor instituționale, pentru a asigura accesibilitatea, echitatea și participarea deplină a tuturor membrilor comunității universitare. ● Extinderea măsurilor de incluziune astfel încât acestea să vizeze nu doar studenții, ci și personalul universității cu dizabilități, în vederea dezvoltării unei culturi organizaționale incluzive.
S	Puncte tari ● Expertiză bună deja dobândită în accesibilizarea universității. ● Preocupări multiple și diverse în unele facultăți privind sprijinul și integrarea studenților cu dizabilități (FCBG - hărți tactile, FI - tehnologie de acces, FEFS – gimnastică medicală și sport paralimpic, FPȘE și FSAS – inițiative privind incluziunea, servicii sociale, echitate și advocacy etc.). ● Rețea de colaborări dezvoltată cu organizații neguvernamentale, asociații de profil și instituții educaționale. ● Organizarea programului de studii universitare de licență <i>Psihopedagogie specială</i> (dintre cele 8 la nivel național), care pregătește specialiști în domeniu. ● Parteneriatele numeroase și diverse cu instituții de învățământ superior naționale și internaționale. ● Investiții directe ale universității în efortul de a dezvolta o universitate accesibilă, incluzivă și echitabilă.
E	Excepții ● Măsurile strategice să nu fie egal implementate și în același ritm la nivelul tuturor structurilor universității. ● Reticența sau disponibilitatea cadrelor didactice de a investi timp și efort în formarea privind susținerea studenților cu dizabilități și/sau CES.

Pe baza analizei acestui context, sunt formulate următoarele obiective strategice și direcții principale de acțiune asociate acestor obiective.

3.1. Asigurarea accesului echitabil și nediscriminatoriu la educație pentru studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale

Direcții de acțiune:

3.1.1. Adaptarea probelor de admitere în funcție de tipul de dizabilitate și/sau CES (de ex.: timp suplimentar, format digital, interpreți în limbaj mimico-gestual, materiale în Braille sau font mărit).

3.1.2. Elaborarea unui ghid al procesului de admitere la UVT adaptat pentru studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale, care va conține informații precum: prezentarea CISSNS-UVT, măsurile de sprijin oferite, softuri și device-uri asistive disponibile în UVT etc.

3.1.3. Organizarea anuală a unei campanii de informare pentru elevii din liceele speciale și din învățământul de masă care au dizabilități și/sau CES despre oferta educațională și oportunitățile pe care UVT le oferă, precum și despre modalitățile de desfășurare a procesului de admitere.

3.1.4. Monitorizarea anuală a numărului de studenți cu dizabilități și/sau admiși, înmatriculați și analiza ratei lor de retenție în universitate.

3.1.5. Deschiderea unui dialog constant între actorii educaționali implicați, prin întâlniri regulate cu potențialii candidați cu dizabilități și familiile acestora.

3.1.6. Asigurarea unui dialog constant cu studenții cu dizabilități și/sau, pentru identificarea obstacolelor, formelor de sprijin, adaptărilor necesare etc.

3.1.7. Asigurarea unei comunicări permanente a CISSNS cu cadrele didactice despre nevoile studenților cu dizabilități și/sau CES, cu scopul de a putea sprijini atât cadrele didactice, cât și studenții.

3.1.8. Promovarea mijloacelor de accesibilizare a mediului fizic și digital existent în campusul UVT atât în rândul personalului angajat și a studenților, cât și a opiniei publice, a potențialilor viitor studenți și a altor categorii de persoane interesate din afara UVT.

3.2. Accesibilizarea mediului fizic și digital al UVT

Direcții de acțiune:

3.2.1. Creșterea gradului de accesibilitate a infrastructurii fizice a UVT, prin implementarea etapizată de proiecte de investiții, care să vizeze adaptarea spațiilor în funcție de specificul acestora, după cum urmează:

- spații de învățământ (săli de curs, seminare, laboratoare): accesibilizare prin rampe, lifturi, mobilier adaptat, semnalizare accesibilă;
- spații administrative: adaptarea accesului și a punctelor de interacțiune cu studenții;
- grupuri sanitare: amenajarea de toalete adaptate;
- spații comune (holuri, biblioteci, cantine etc.): asigurarea circulației accesibile și a orientării în spațiu;
- spații exterioare: accesibilizarea căilor de acces și a traseelor din campus.

3.2.2. Implementarea unei hărți digitale a campusului universitar, cu informații despre accesibilizare.

3.2.3. Asigurarea accesibilității mediului digital UVT (site-uri, platforme utilizate în procesul educațional și administrativ, publicații, informații, formulare puse la dispoziție prin intermediul site-urilor, platformei de e-learning, SmartPortal, Nexus, e-mail instituțional etc.) pentru studenții și potențialii studenți cu diverse tipuri de dizabilități (de ex. deficiențe vizuale, auditive, locomotorii), asigurând o îmbunătățire continuă a tehnologiilor puse la dispoziție, în acord cu *DIRECTIVA (UE) 2016/2102 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public*.

3.2.4. Identificarea constantă a nevoilor studenților cu dizabilități cu privire la accesibilizarea mediului fizic și mediului digital și integrarea acestora în procesul de îmbunătățire a accesibilității.

3.2.5. Crearea și actualizarea constantă a unei secțiuni cu informații dedicate studenților cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale pe site-ul UVT.

3.2.6. Identificarea, testarea și adoptarea treptată a unor platforme digitale specializate în accesibilizarea procesului educațional (de exemplu, platforme de subtitrare/transcriere automată a cursurilor etc.) în ecosistemul digital UVT, relevante pentru studenții cu dizabilități și/sau CES, dar și pentru ceilalți membrii ai comunității UVT.

3.3. Dezvoltarea unui proces educațional care să răspundă diversității nevoilor de învățare și să sprijine participarea și succesul academic al tuturor studenților

Direcții de acțiune:

3.3.1. Introducerea în fișele disciplinelor a unei secțiuni referitoare la măsurile luate privind accesibilizarea activităților didactice pentru studenții cu dizabilități și/sau CES.

3.3.2. Asigurarea de instrumente software și device-uri pentru studenții cu dizabilități și/sau CES prin care să își poată adapta materialele didactice.

3.3.3. Instruirea cadrelor didactice pentru a utiliza metode variate de evaluare a studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale (oral, scris, digital).

3.3.4. Formarea cadrelor didactice pentru dezvoltarea de competențe pedagogice în vederea proiectării procesului educațional pentru toți studenții, conform principiilor designului universal.

3.3.5. Adaptarea activităților didactice și a stagiilor de practică pentru a răspunde diverselor tipuri de dizabilități și nevoi educaționale speciale.

3.3.6. Oferirea de planuri de învățare personalizate pe baza analizei nevoilor de învățare ale studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale.

3.3.7. Susținerea mobilității internaționale ale studenților cu dizabilități și/sau CES în cadrul programelor de mobilități studențești, prin asistență și consiliere privind depunerea aplicațiilor și identificarea celei mai potrivite destinații de mobilitate, sprijin personalizat în pregătirea și pe parcursul mobilității, precum și acordarea de sprijin financiar suplimentar în vederea realizării acesteia.

3.3.8. Asigurarea accesibilității materialelor vizuale și audio în procesul didactic, precum și a activităților cu caracter practic și vocațional (inclusiv a atelierelor de creație, a echipamentelor și materialelor specifice, a activităților de teren și a proiectelor artistice).

3.4. Crearea unui mediu universitar centrat pe îmbogățirea experienței de a fi student la UVT

Direcții de acțiune:

3.4.1. Particularizarea programului *Peer-to-Peer Tutoring*, cu selectarea și formarea anuală a unui grup de studenți tutori care vor intra în interacțiune directă cu studenții cu dizabilități și/sau CES).

3.4.2. Organizarea de întâlniri semestriale între studenții cu dizabilități și/sau CES și reprezentantul de la nivelul facultății care are în responsabilitate aplicarea și urmărirea modului de aplicare a principiului incluziunii în toate activitățile.

3.4.3. Oferirea de sesiuni de consiliere psihopedagogică, psihologică și privind cariera studenților cu dizabilități, în special în perioada de tranziție a acestora de la liceu la mediul universitar, respectiv de la mediul universitar către piața muncii.

3.4.4. Implicarea studenților cu dizabilități și/sau CES în proiecte de dezvoltare instituțională derulate la nivelul universității și în proiectele de cercetare de la nivelul facultăților.

3.4.5. Promovarea continuă a serviciilor de sprijin și consiliere pentru studenții cu dizabilități și/sau CES.

3.5. Integrarea socială, culturală și profesională a studenților cu dizabilități și/sau CES

Direcții de acțiune:

3.5.1. Garantarea accesului la toate evenimentele culturale și sportive organizate de UVT, inclusiv expoziții, vernisaje și alte evenimente artistice, prin adaptări logistice și elaborarea unui ghid instituțional privind organizarea evenimentelor accesibile.

3.5.2. Sprijinirea participării studenților cu dizabilități și/sau CES la programe de voluntariat.

3.5.3. Implicarea studenților cu dizabilități și/sau CES în activități extracurriculare și în organizațiile studențești.

3.5.4. Dezvoltarea de parteneriate cu angajatori pentru stagii de practică adaptate studenților cu dizabilități și/sau CES.

3.5.5. Organizarea unui eveniment anual al oportunităților de carieră pentru studenții cu dizabilități și/sau CES.

3.6. Promovarea unei culturi organizaționale incluzive și participative

Direcții de acțiune:

3.6.1. Organizarea de sesiuni anuale de formare/instruire pentru cadrele didactice și personalul administrativ privind susținerea, interacțiunea și integrarea studenților cu dizabilități și/sau CES.

3.6.2. Crearea unei baze de date cu angajații UVT cu dizabilități și/sau CES, pentru accesibilizarea mediului de lucru pentru aceștia și implicarea lor în campanii de conștientizare pentru comunitatea UVT în domeniul incluziunii.

3.6.3. Integrarea în cadrul unor discipline a subiectelor legate de dizabilitate și a tematicilor privind incluziunea și implementarea unei discipline complementare care formează competențe transversale în domeniul incluziunii, care să contribuie la dezvoltarea unei culturi a incluziunii în UVT.

3.6.4. Dezvoltarea unor programe de studii postuniversitare adresate specialiștilor care lucrează cu studenții cu dizabilități și/sau CES.

3.6.5. Organizarea unor evenimente de creștere a gradului de conștientizare privind nevoia de integrare a studenților cu dizabilități și/sau CES în viața universitară.

3.6.6. Organizarea anuală a unor module adresate în mod specific studenților cu dizabilități și/sau în Săptămâna de inițiere *Bun venit la UVT!*, precum și a unor activități de conștientizare adresate tuturor studenților UVT din anul I al studiilor universitare de licență, tot în această săptămână.

3.6.7. Celebrarea anuală în universitate a Zilei persoanelor cu dizabilități (3 decembrie).

3.6.8. Promovarea poveștilor de succes ale studenților și absolvenților UVT cu dizabilități și/sau CES, pe site-ul și în rețelele UVT.

3.6.9. Crearea unui grup consultativ format din studenți cu dizabilități și/sau CES, care să fie implicat în deciziile luate cu privire la măsurile de sprijin pentru studenții din aceste categorii.

3.6.10. Dezvoltarea de către UVT a unui instrument de evaluare a accesibilizării și echității, care să devină standard în evaluarea universităților.

3.6.11. Dezvoltarea unui formular online unde comunitatea universitară (studenți, cadre didactice și personal administrativ) poate semnală dificultăți și propune soluții în vederea unei mai bune integrări a studenților cu dizabilități și/sau CES în viața universității și a creșterii calității vieții acestora.

3.7. Asigurarea sustenabilității financiare, a cercetării și inovării în domeniul incluziunii

Direcții de acțiune:

3.7.1. Asigurarea din surse publice și/sau private a unei finanțări dedicate accesibilizării.

3.7.2. Participarea în proiecte competitive naționale și internaționale pentru atragerea de fonduri care să permită dezvoltarea gradului de incluziune în UVT.

3.7.3. Dezvoltarea unor proiecte de cercetare aplicată pe tema educației incluzive și a tehnologiilor asistive.

4. Tipologia activităților

Activitățile prevăzute în strategie se împart în două mari categorii:

4.1. Activități ciclice (repetitive, în funcție de calendarul universitar)

- Organizarea campaniilor de informare pentru admiterea studenților cu dizabilități și/sau CES (inclusiv adaptarea probelor de admitere);
- Colectarea și analiza anuală a datelor privind numărul studenților cu dizabilități și/sau CES, rata de retenție și rata de succes;
- Elaborarea unor analize de nevoi individuale, înainte să înceapă anul universitar și pe parcursul primului semestru, pentru toți studenții care au declarat, la admitere sau pe parcursul anului universitar, că au dizabilități și/sau CES;
- Aplicarea unui chestionar de feedback anual pentru îmbunătățirea serviciilor și sprijinului oferit studenților cu dizabilități și/sau CES;
- Dezvoltarea unui grup consultativ al studenților cu dizabilități și/sau CES, ca parte a mecanismelor de guvernare participativă;
- Organizarea de sesiuni de formare periodice pentru cadrele didactice și personalul administrativ și de suport în domeniul incluziunii;
- Implementarea programului Peer-to-Peer Tutoring inclusiv pentru studenții cu dizabilități și/sau CES;
- Transmiterea de către CISSNS, în luna septembrie a fiecărui an, către fiecare facultate, a listei cu studenții cu dizabilități și/sau CES înmatriculați (structurată pe ani și programe de studii), însoțită de recomandări concrete privind adaptările necesare pentru activitățile de predare, învățare și evaluare, precum și actualizarea analizelor de nevoi, acolo unde este cazul, în luna noiembrie;
- Organizarea de ateliere, sesiuni de conștientizare și campanii privind diversitatea și incluziunea;
- Publicarea raportului anual privind accesibilizarea și incluziunea în cadrul UVT;
- Dezvoltarea de parteneriate cu angajatori pentru stagii de practică, internshipuri și locuri de muncă adaptate;
- Organizarea unui eveniment dedicat prezentării oportunităților de carieră pentru studenții cu dizabilități și/sau CES.

4.2. Activități de construcție și dezvoltare (distincte, etapizate)

- Accesibilizarea completă a infrastructurii fizice (rampe, lifturi, toalete adaptate, hărți tactile);
- Adaptarea integrală a platformelor digitale UVT la standardele europene ([Directiva UE 2016/2102 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile](#));
- Accesibilizarea completă a platformelor digitale UVT, în conformitate cu cerințele de accesibilitate digitală, pentru a garanta utilizarea acestora în condiții echitabile de către toate categoriile de utilizatori;
- Implementarea unui mecanism online de sesizări și feedback permanent.

5. Roluri și responsabilități

- **Senatul UVT** – adoptă cadrul normativ;
- **Comitetul Director UVT** – asigură coordonarea strategică a implementării și alocă resursele instituționale necesare;
- **Prorectorul responsabil cu inovarea educațională, carieră academică și relația cu studenții** – supervizează implementarea strategiei și asigură integrarea acesteia în politicile generale ale UVT;
- **Direcția de Management Educațional (DME)** – coordonează implementarea operațională a strategiei și propune cadrul de reglementare a activităților aferente acesteia, asigurând coerența și calitatea activităților didactice și administrative asociate programelor de studii;
- **Serviciul de Consiliere și Sprijin pentru Studenți (SCSS), prin Compartimentul de Incluziune și Sprijin pentru Studenții cu Nevoi Speciale (CISSNS)** – asigură coordonarea operațională a măsurilor de incluziune la nivelul UVT, evaluează nevoile individuale ale studenților cu dizabilități și/sau CES, formulează recomandări privind adaptările rezonabile, oferă servicii integrate de consiliere și orientare și acordă suport metodologic facultăților și personalului administrativ, contribuind la monitorizarea implementării strategiei;
- **Facultățile UVT** – aplică adaptările curriculare și sprijină studenții la nivel local;
- **Cadrele didactice** – participă la sesiuni de formare și aplică adaptări rezonabile în procesele de predare, evaluare și tutorat;
- **Responsabilii pe facultăți pentru studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale** – colaborează cu CISSNS, cu cadrele didactice din facultate și cu studenții cu dizabilități și/sau CES, facilitând implementarea măsurilor de sprijin la nivelul facultății;
- **Personalul administrativ din structurile UVT** – facilitează accesul la servicii, resurse și informații, inclusiv prin adaptarea documentelor administrative;
- **Direcția de Digitalizare și Analiză Date** – asigură crearea/adaptarea de site-uri, platforme și alte accesibilizări digitale necesare pentru studenții cu dizabilități și/sau CES;
- **Serviciul Administrativ și Serviciul Administrare și Gestiune Cămine** – asigură adaptarea spațiilor fizice din clădirile UVT și accesibilizarea spațiilor de cazare din căminele studențești;
- **Departamentul de Relații Internaționale** – facilitează accesul studenților cu dizabilități și/sau CES la programe de mobilitate internațională;
- **Direcția de Comunicare, Imagine și Marketing Instituțional** – asigură comunicarea instituțională într-un format adaptat;
- **Studenții tutori și organizațiile studențești (ex. OSUT)** – oferă sprijin în integrarea socială și academică a studenților cu dizabilități și/sau CES;
- **Angajatori parteneri UVT** – sprijină integrarea profesională a studenților cu dizabilități și/sau CES, facilitând accesul la stagii de practică adaptate nevoilor și intereselor acestora.

6. Implementarea strategiei

Implementarea Strategiei UVT privind incluziunea studenților cu dizabilități și/sau CES presupune un proces etapizat, integrat și coordonat la nivel instituțional.

Procesul de implementare a prezentei strategii se va desfășura prin:

- elaborarea unor ghiduri distincte pentru cadre didactice, pentru studenți și pentru personalul administrativ al universității privind integrarea și sprijinirea studenților cu dizabilități și/sau CES;

- elaborarea, aprobarea și implementarea unei proceduri/metodologii operaționale, care să reglementeze fluxuri de lucru clare, responsabilități instituționale și mecanisme de intervenție pentru principalele procese academice și administrative (ex. admitere, proces educațional, evaluare, mobilități, acces la servicii de suport etc.);
- definirea și standardizarea mecanismelor de acordare a adaptărilor rezonabile, inclusiv a circuitului solicitărilor, a modului de analiză și aprobare, precum și a responsabilităților actorilor implicați;
- stabilirea unor fluxuri instituționale clare de comunicare și colaborare între structurile implicate (facultăți, servicii suport, cadre didactice, administrație);
- elaborarea unui plan anual de operaționalizare a strategiei, care să detalieze activitățile de construcție-dezvoltare și de consolidare;
- stabilirea de responsabili instituționali pentru fiecare obiectiv strategic și acțiune;
- stabilirea atribuțiilor cadrelor didactice responsabile la nivelul fiecărei facultăți pentru incluziunea și sprijinul studenților cu dizabilități și/sau CES;
- implementarea unor mecanisme de monitorizare și raportare periodică, inclusiv prin utilizarea unor instrumente standardizate de colectare a datelor;
- asigurarea resurselor financiare prin bugetul UVT și prin atragerea de fonduri externe din surse publice și/sau private;
- monitorizarea continuă a implementării strategiei, înregistrarea feedbackului tuturor actorilor implicați și evaluarea gradului de satisfacție a beneficiarilor.

7. Monitorizare și evaluare

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei UVT pentru incluziunea studenților cu dizabilități și/sau CES reprezintă un proces esențial pentru asigurarea eficienței, transparenței și sustenabilității.

7.1. Principii de monitorizare și evaluare

Activitățile de monitorizare și evaluare au la bază următoarele principii:

- Transparență – rezultatele implementării vor fi comunicate public, într-un format accesibil;
- Participare – procesul va include contribuția studenților cu dizabilități, a cadrelor didactice, a personalului administrativ și a partenerilor externi;
- Continuitate – monitorizarea va fi realizată periodic, cu rapoarte anuale și evaluări anuale și finale;
- Flexibilitate – mecanismele de monitorizare vor permite ajustarea strategiei în funcție de nevoile emergente;
- Responsabilitate – fiecare actor instituțional va fi responsabil pentru raportarea progresului pe aria sa de competență.

7.2. Structuri responsabile

- Monitorizarea implementării prezentei strategii revine Direcției de Management Educațional (DME), desemnată ca structură responsabilă la nivel instituțional;
- Compartimentul de Incluziune și Sprijin pentru Studenții cu Nevoi Speciale (CISSNS) – colectarea datelor, centralizarea și transmiterea rapoartelor;
- Secretariatul General al UVT și facultățile UVT – raportarea anuală privind numărul de studenți cu dizabilități și adaptările curriculare realizate;
- Comitetul Director și Senatul UVT – analiza rapoartelor și formularea de decizii.

7.3. Instrumente de monitorizare

- Plan operațional anual – cu obiective, activități, responsabili și indicatori cuantificabili;
- Raport anual privind incluziunea în UVT – document oficial publicat pe site-ul UVT;
- Chestionare de satisfacție și feedback – instrumente aplicate semestrial studenților cu dizabilități;
- Audit intern de accesibilizare – realizat de CISSNS, în colaborare cu Serviciul Administrativ și cu Direcția de Digitalizare și Analiză Date, o dată la doi ani, pentru evaluarea progresului la nivelul infrastructurii fizice și digitale;
- Mecanism digital de sesizări și propuneri – platformă prin care comunitatea universitară a UVT poate raporta dificultăți și sugera îmbunătățiri legate de calitatea incluziunii la nivelul universității.

7.4. Indicatori de monitorizare

Exemple de indicatori ce vor fi urmăriți:

- Numărul de elevi cu dizabilități și/sau CES implicați în activitățile și evenimentele organizate de universitate dedicate incluziunii;
- Numărul de sesiuni de consiliere desfășurate cu elevi cu dizabilități și/sau CES în perioada de tranziție studii preuniversitare-studii universitare;
- Numărul de adaptări ale probelor de admitere aplicate anual;
- Numărul de studenți cu dizabilități și/sau CES admiși și înmatriculați anual;
- Numărul de fișe de analiză a nevoilor educaționale elaborate anual;
- Numărul de studenți care au utilizat de software/device-uri de accesibilizare specifice puse la dispoziție de UVT pe parcursul anului universitar;
- Numărul total de sesiuni de consiliere dedicate desfășurate anual cu studenți cu dizabilități și/sau CES;
- Numărul de evenimente organizate anual dedicate incluziunii;
- Numărul de studenți cu dizabilități și/sau CES implicați în programul Peer-to-Peer Tutoring (tutori + beneficiari);
- Numărul de sesizări/soluții gestionate prin formularul online;
- Numărul de feedbackuri colectate pe parcursul anului universitar de la studenții cu dizabilități și/sau CES;
- Numărul de studenți cu dizabilități și/sau CES care participă la mobilități internaționale outgoing;
- Numărul de studenți cu dizabilități și/sau CES implicați în activități de voluntariat;
- Numărul de angajați UVT cu dizabilități și/sau CES înregistrați în baza de date;
- Rata de retenție și rata de absolvire a studenților cu dizabilități și/sau CES;
- Numărul de cadre didactice și personal administrativ format în domeniul incluziunii;
- Numărul de proiecte în domeniul accesibilizării depuse/câștigate pentru finanțare;
- Gradul de accesibilizare a spațiilor fizice ale universității, evaluat în baza unor fișe de accesibilizare asumate la nivel instituțional (clădiri, săli, laboratoare etc.);
- Gradul de accesibilizare a resurselor digitale ale universității (site, platforme de învățare);
- Nivelul de satisfacție al studenților cu dizabilități și/sau CES, măsurat prin instrumente cantitative și calitate de culegere de date;
- Marcarea corespunzătoare prin activități specifice a Zilei persoanelor cu dizabilități (3 decembrie);
- Actualizarea permanentă a secțiunii dedicate de pe site-ul UVT cu informații pentru studenții cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale.

7.5. Evaluarea strategiei

- Evaluare intermediară (2028) – analiză la jumătatea perioadei de implementare pentru ajustarea direcțiilor de acțiune ale prezentei strategii;
- Evaluare finală (2030) – măsurarea gradului de atingere a obiectivelor și formularea de recomandări pentru o nouă formă optimizată a prezentei strategii;
- Evaluări externe – care urmează etapizarea evaluării intermediare și finale, prin colaborare cu experți independenți sau instituții partenere, pentru validarea progresului și verificarea gradului de îndeplinire a obiectivelor asumate prin prezenta strategie.

Toate activitățile de evaluare a strategiei vor include și o evaluare din partea grupurilor țintă vizate de aceasta (în special studenții cu dizabilități și/sau CES).

Implementarea cu succes a *Strategiei privind integrarea studenților cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale în comunitatea Universității de Vest din Timișoara* este o responsabilitate comună, care valorizează participarea activă și angajamentul fiecărui membru al comunității noastre universitare. Prin integrarea principiilor incluziunii în structurile universității și în comportamentul fiecărui membru al acesteia, nu numai că ne îndeplinim datoria morală de a oferi un mediu de susținere pentru toți, dar ne și asigurăm că universitatea rămâne un spațiu de învățare colaborativă, reflexivă și transformatoare.

Aprobat prin HS nr. 62 din 24.09.2026